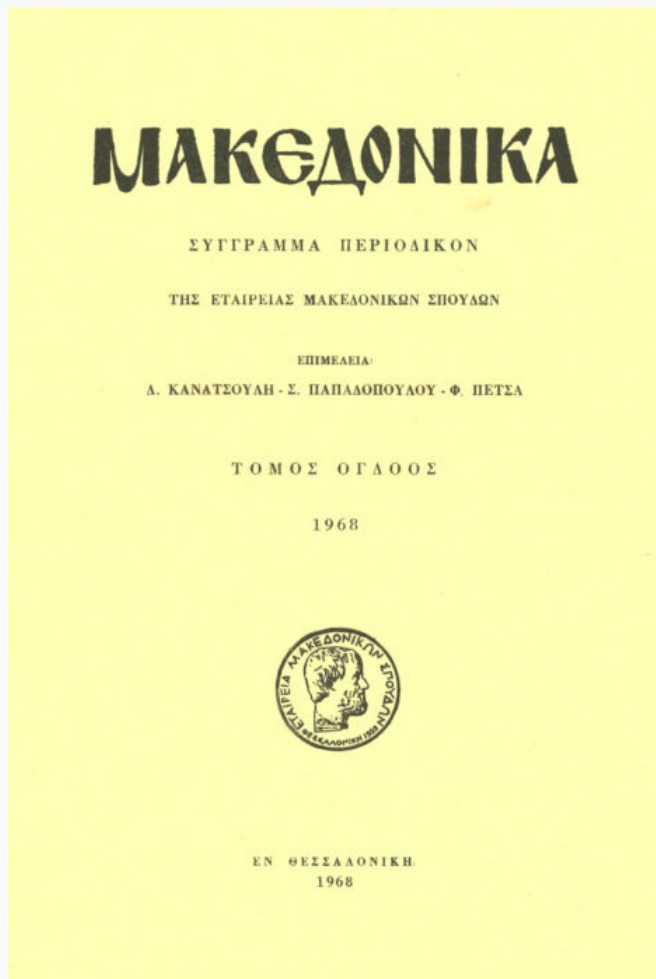

Μακεδονικά

Τόμ. 8, Αρ. 1 (1968)

Γεωργίου Α. Μέγα, Τα τρόπαια των οχυρών της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

doi: [10.12681/makedonika.314](https://doi.org/10.12681/makedonika.314)

Copyright © 2014, Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαστάθης Χ. Κ. (1968). Γεωργίου Α. Μέγα, Τα τρόπαια των οχυρών της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. *Μακεδονικά*, 8(1), 413. <https://doi.org/10.12681/makedonika.314>

Γεωργίου 'Α. Μέγα, Τὰ Τρόπαια τῶν Ὀχυρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, Ἀθήναι 1964, 8ον, σελ. 20. [Ἐκδοσις Ἐθνικῆς Ἐνώσεως Βορείων Ἑλλήνων].

Πρόκειται γιὰ τὸ κείμενο τοῦ πανηγυρικοῦ λόγου ποῦ ἐξεφωνήθη στὸν ἐθνικὸ ἑορτασμὸ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1953 στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Ὁ συγγραφεὺς, καθηγητὴς τῆς Λαογραφίας στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ Σιατιστινὸς στὴν καταγωγὴ, ἀσχολεῖται μὲ τὸν ὑπεράνθρωπο ἀμυντικὸ ἀγῶνα τῶν ὀχυρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης (Ροῦπελ, Ἰστιμπεη, Περιθῶρι, Λύσσε, Ποποτλίβιτσα, Κέλκαγια, Ἀρπαλούκι, Ἐχίνος, Νυμφαῖο, κ.ἄ.) κατὰ τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων στὸ δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο. Κατ' ἀρχὴν ἀναλύει μὲ συντομία τὸ νόημα τῆς ἐλληνικῆς ἐποποιίας στὰ βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ κατὰ τῶν Ἱταλῶν καὶ διαπραγματεύεται τὰ γεγονότα τῶν παραμονῶν τοῦ ἐλληνογερμανικοῦ πολέμου. Κατόπιν μὲ γλαφυρότητα καὶ συγκίνηση προχωρεῖ στὴν ἐξιστόρηση τῆς ἀντιστάσεως τῶν ὀχυρῶν καὶ στὴ διεθνῆ της ἀπήχηση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

Εὐστρατίου Ἰ. Μαυρουδῆ, Μακεδονία καὶ Μακεδονικὸς Ἀγῶν, Θεσσαλονικὴ 1968, 8ον, σελ. 42, εἰκόνες 5. [Ἐκδοσις Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Μακεδονικὴ Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη, ἀριθμ. 17].

Ὁ Μακεδονικὸς Ἀγῶν εἶναι τὰ τελευταῖα χρόνια προσφιλεῖς ἐνασχόληση πολλῶν συγγραφέων. Καὶ θὰ πρέπει νὰ τονίσουμε ἰδιαίτερα τὴ συμβολὴ τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, γιατί στὶς πολυάριθμες ἐκδόσεις του περιλαμβάνονται ἀρκετὰ ἀπομνημονεύματα καὶ ἀναμνήσεις μακεδονομάχων. Βασικὸ ἐλάττωμα ὅμως ὄλων σχεδὸν τῶν ἐργῶν γιὰ τὸ Μακεδονικὸ Ἀγῶνα εἶναι ἡ στενὴ χρονικὰ ἀντίληψη γιὰ τὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς τόσο σημαντικῆς γιὰ τὴ νεοελληνικὴ ἐξέλιξη ἐποποιίας. Τὰ χρονικὰ ὄρια ἀπὸ τὸ 1903-1904 ὡς τὸ 1908 εἶναι, γιὰ τοὺς περισσοτέρους ἀπομνημονευματογράφους καὶ συγγραφεῖς, τὸ πλαίσιο ὅπου διαδραματίζεται ἡ ἐποποιία αὐτῆ. Νομίζω ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶναι διαφορετικὴ. Ἐφ' ὅσον Μακεδονικὸ Ἀγῶνα ὀνομάζουμε τὴν ἐνδοβαλκανικὴ σύγκρουση, καὶ κυρίως μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, στὸν τουρκοκρατούμενο μακεδονικὸ χῶρο, τὶς ἀπαρχές του πρέπει νὰ τὶς τοποθετήσουμε πρὸ νωρίς, μετὰ τὸ Πανσλαβιστικὸ Συνέδριο τῆς Πράγας (1848) καὶ τὴν ἐκρηξὴ τοῦ Κριμαϊκοῦ Πολέμου (1854), ὅπως σωστά, κατὰ τὴ γνώμη μου, ὑποστηρίζει ὁ Κλ. Νικολαΐδης στὸ τόσο ἀξιόλογο μὰ λησμονημένον, δυστυχῶς, ἐργο του¹. Εἶναι εὐτόχημα ὅτι μακροχρόνια διάρκεια στὸ Μακεδονικὸ Ἀγῶνα διαπιστώνει στὸ τελευταῖο του βιβλίον ὁ διπλωματικὸς ὑπάλληλος κ. Εὐστρ. Μαυρουδῆς, μέχρι πρὶν λίγο καιρὸ Διευθυντῆς Πολιτικῶν Ὑποθέσεων στὸ Ὑπουργεῖον Βορείου Ἑλλάδος.

1. Βλ. Κ. Νικολαΐδου, Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ κέντρον καὶ βάσιν τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τῶν παναρχαίων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον, Ἀθήναι 1923, σ. 380 κ.ἐξ. Ὁ Νικ. Βλάχος, Τὸ Μακεδονικὸν ὡς φάσις τοῦ Ἀνατολικοῦ Ζητήματος, 1878-1908, Ἀθήναι 1935, σ. 5 κ.ἐξ., τοποθετεῖ τὴν ἀφετηρίαν τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα ἀμέσως μετὰ τὴν Συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.